

رای شماره 3150675 هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی دیوان عدالت اداری با موضوع: بند 11 و تبصره های آن از تصویب نامه شماره 59826/ت/21487 هـ مورخ 1401/2/15 ابطال نشد

هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی

* شماره پرونده: هـ ت/ 0200039 و 0200081

* شماره دادنامه سیلور: 140231390003150675 تاریخ: 1402/12/01

* شاکی: آقای ماشاله خامه چیان

* طرف شکایت: نهاد ریاست جمهوری

* موضوع شکایت و خواسته: ابطال بند 11 و تبصره های آن از تصویب نامه شماره 59826/ت/21487 / ت
59826 هـ مورخ 1401/2/15

* شاکی دادخواستی به طرفیت نهاد ریاست جمهوری به خواسته ابطال بند 11 و تبصره های آن از تصویب نامه شماره 59826/ت/21487 هـ مورخ 1401/2/15 به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده که به هیأت عمومی ارجاع شده است متن مقرر در شکایت به قرار زیر می باشد:
تصویب نامه شماره 59826/ت/21487 هـ مورخ 1401/2/15

11- در اجرای بند (و) تبصره (12) قانون بودجه سال 1401 کل کشور ضرایب فوق العاده های حقوق اعضای هیئت علمی دانشگاه ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی وابسته به وزارت علوم تحقیقات و فناوری و همچنین دانشگاه های فرهنگی و تربیت دبیر شهید رجایی که مجوز آنها از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی یا شورای گسترش آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری صادر شده و اعضای هیئت علمی آنها از طریق مرکز جذب هیئت علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به کار گرفته شده اند همسان یا ضرایب حقوق اعضای هیئت علمی تمام وقت غیربالینی دانشگاه های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است اعمال خواهد شد.

تبصره 1- اعتبار موضوع این بند در سقف اعتبارات مصوب و تخصیص یافته هزینه ای (عمومی و اختصاصی) دستگاه اجرایی مربوط در قانون بودجه سال 1401 کل کشور خواهد بود و اعتبار مجزایی بابت این موضوع در هیچ ردیفی در قانون بودجه سال 1401 پیش بینی نشده است.

تبصره 2- در صورت عدم انطباق نظام پرداخت اعضای هیئت علمی تمام وقت سایر دستگاه های اجرایی مشمول بند (و) تبصره (12) قانون بودجه سال 1401 کل کشور، مقادیر معادل در سقف ضرایب اعمال شده در این بند، مورد اقدام قرار می گیرد.

تبصره 3- در صورت کاهش مبلغ حکم کارگزینی در سال جاری، پس از اجرای این بند برای اعضای هیئت علمی دستگاه های اجرایی (غیر وابسته به وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) میزان کاهش مذکور با تأیید سازمان اداری و استخدامی کشور، مشمول تفاوت تطبیق موضوع این بند است. مابه التفاوت مذکور با افزایش های بعدی در حکم کارگزینی عضو هیئت علمی مستهلک خواهد شد.

تبصره 4- رعایت الزامات مذکور در جزء (6) بند (الف) و همچنین بند (و) تبصره (12) قانون بودجه سال 1401 کل کشور بر عهده بالاترین مقام دستگاه اجرایی اصلی و تابع و ذی حساب مدیر مالی دستگاه محل خدمت عضو هیئت علمی می باشد.

تبصره 5- اعضای هیئت علمی بالینی (تمام وقت جغرافیایی) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، آن دسته از اعضای هیئت علمی هستند که علی رغم داشتن اختیار تأسیس مطب (موضوع بند (ب) ماده (74) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران)، به صورت تمام وقت جغرافیایی در محل خدمت مربوط (یعنی (54) ساعت در هفته)، اشتغال دارند و از فعالیت های انتفاعی و از جمله تأسیس مطب محروم می باشند. مصادیق اعضای هیئت علمی غیربالینی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی براساس فهرست رشته های تحصیلی دایر در وزارت علوم تحقیقات و فناوری و مشروط به عدم امکان تأسیس مطب پزشکی توسط عضو هیئت علمی شاغل در دانشگاه ها و بخش های پزشکی می باشد.

تبصره 6 - میزان ضرایب فوق العاده های جذب و مخصوص برای اعضای هیئت علمی بالینی تمام وقت جغرافیایی (1/6) اعمال می گردد و برای اعضای هیئت علمی غیر گروه پزشکی (غیربالینی) تمام وقت موضوع این بند، با ضریب (1) از تاریخ 1401/1/1 برابر ضریب مصوب این بند می باشد.

تبصره 7- همسان سازی حقوق اعضای هیئت علمی دانشگاه ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی وابسته به دستگاه های اجرایی که شناسه (کد) کارمندی در سامانه کارمند ایران ندارند، مشروط به صدور شناسه (کد) کارمندی از سوی سازمان اداری و استخدامی کشور خواهد بود.

*دلائل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت:

بر اساس بند "ب" ماده 20 برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب 1389/10/15 مجلس شورای اسلامی پیرو ماده 1 احکام دائمی توسعه کشور مصوب 1395/11/10 مجلس شورای اسلامی، دانشگاه ها دارای استقلال هستند و بر این اساس آیین نامه استخدامی اعضای هیات علمی وزارت عتف و وزارت بهداشت و آموزش پزشکی در سال 1390 توسط هیأت امناء تصویب و ابلاغ گردید. بر اساس تبصره 3 ماده 55 آیین نامه استخدامی اعضای هیات علمی وزارت، تنها ضریب حقوقی سالیانه توسط دولت تعیین می شود و تا پایان سال 1400 تعیین و افزایش یا کاهش ضرایب فوق العاده ها (شغل، جذب و ویژه) طبق مواد 56، 57 و 58 آیین نامه استخدامی اعضای هیات علمی وزارت عتف در اختیار هیات امناء بود که البته بر اساس جزء "3" بند الف تبصره "12" قانون بودجه 1401 صدور هر گونه مجوز جدید برای افزایش حقوق و مزایای مستمر و فوق العاده ها از هیات امناء سلب گردید اما مصوبات قبلی همچنان دارای اعتبار است.

مستند اجرای همسان سازی حقوق قانون بودجه سال 1400 است، ثانیاً، از مصوبات هیات امناء دانشگاه های وزارت عتف در سال 1400 و در وزارت بهداشت از دهه 1380 است ثالثاً، در هیچ قانونی تعیین ضرایب حقوقی فوق العاده ها به دولت داده نشده است و تنها تعیین ضریب اختیار دولت بوده و صدور ماده "11" بخشنامه خارج از حدود اختیارات مقام صادر کننده بخشنامه می باشد.

پرونده شماره ه ت / 0200039 و 0200081 مبنی بر درخواست ابطال بند (11) و تبصره های ذیل آن از تصویب نامه شماره 21487/ت/59826 ه مورخ 1401/02/15 هیأت وزیران، در جلسه هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی مورد رسیدگی قرار گرفت و اکثریت بیش از سه چهارم اعضاء به شرح ذیل مبادرت به صدور رأی نمودند:

رأی هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی

اولاً: بر مبنای بند «و» تبصره (12) ماده واحده قانون بودجه سال 1401 کل کشور مقرر شده است: «حقوق اعضای هیأت علمی دانشگاه ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین دانشگاه ها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی وابسته به سایر دستگاه های اجرایی و دانشگاه های فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجایی که مجوز آن ها از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی یا شورای گسترش وزارت علوم، تحقیقات و فناوری صادر شده و اعضای هیأت علمی آنها از طریق مرکز جذب هیأت علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به کار گرفته شده اند با حقوق اعضای هیأت علمی غیربالینی دانشگاه های وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل اعتبار در همان دستگاه همسان سازی می شود». ثانیاً: مستنبط از مواد (68) و (106) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب سال 1386 با اصلاحات و الحاقات بعدی، لفظ «حقوق» مشتمل بر "حقوق ثابت" و "فوق العاده ها" بوده و مطابق ماده (76) قانون اخیرالذکر نیز، تعیین ضریب حقوق و مزایای مستمر (حقوق ثابت و فوق العاده های شغل، ایثارگری، سختی کار و کار در محیط های غیرمتعارف و ویژه) شاغلین با هیأت وزیران می باشد، لذا هر چند اعضای هیأت علمی دانشگاه ها از شمول احکام مندرج در قانون مدیریت خدمات کشوری خارج می باشند لکن با اخذ وحدت ملاک از موازین قانونی مزبور، تعیین ضریب حقوق و مزایای مستمر تمامی شاغلین اعم از اعضای هیأت علمی و سایرین در صلاحیت هیأت وزیران است. ضمن اینکه جزء (3) ذیل بند «الف» تبصره (12) قانون صدرالذکر نیز که تصریح می دارد: «در سال 1401 صدور هرگونه مجوز جدید برای افزایش حقوق و مزایای مستمر و فوق العاده ها و نظایر آن توسط مراجع ذی ربط از جمله هیأت های امناء، مجامع عمومی شرکت ها و مؤسسات غیرخصوصی (به استناد اختیار مندرج در قانون تجارت)، شورای حقوق و دستمزد موضوع ماده (74) قانون مدیریت خدمات کشوری و هیأت وزیران تحت هر عنوان و از محل هر نوع اعتبار، خارج از افزایش های فوق الذکر ممنوع است.» مؤید همین امر بوده و مآلاً اختیار تعیین ضرایب فوق العاده های جذب و مخصوص از هیأت های امنای دانشگاه ها سلب شده است.

بنا به مراتب فوق، بند (11) و تبصره های ذیل آن از تصویب نامه شماره 21487/ت/59826 ه مورخ 1401/02/15 هیأت وزیران در حدود اختیار مرجع تصویب کننده آن بوده و مغایرتی با قوانین و مقررات مذکور نداشته و قابل ابطال نمی باشد. این رأی به استناد بند «ب» ماده (84) قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب 1402/2/10) ظرف مهلت بیست روز از تاریخ صدور از جانب رئیس محترم دیوان عدالت

اداری یا 10 نفر از قضات محترم دیوان عدالت اداری قابل اعتراض بوده و پس از قطعیت، براساس ماده (93) قانون مذکور در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است.

رئیس هیأت تخصصی فرهنگی، آموزشی و پزشکی دیوان عدالت اداری

مهدی فرد محمدیان